

HASTANEDE GÖNÜLLÜ ÇALIŞAN BİREYLERİN MOTİVASYON DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Amaç

Gönüllülük kavramı bireyin herhangi bir karşılık beklemeden kendisi için anlamlı olan bir sürece destek olmasıdır. Gönüllülük kavramı çeşitli çalışmalarda açıklanmıştır. Genel olarak gönüllülük kişinin özgür iradesine ve motivasyon sürecine dayanan, herhangi bir finansal ödül beklemeden üçüncü kişilerin ve toplumunun yararı için yapılan eylemlerin bütünüdür.(Leigh ve ark .2011). Gönüllülük kişinin kendi süreçleriyle şekillenen bir kavram olarak ele alınmıştır. Son zamanlarda artan gönüllü çalışmalar ve gönüllülük faaliyetlerinin sebebi de yine bireylerin kendi süreçleriyle ve motive olabilmeleriyle ilişkilidir. Bu yüzden neden gönüllülük sorusunun tanımı yine bireylerin kendilerinde gizlidir. Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM 2006), bahsettiği gönüllülük tanımlarından biri olan, motivasyon kavramı , 'bireyler çoğunlukla içsel motivasyonlarıyla ve yer yer dışsal motivasyonların içsel motivasyonları tetiklemesi sebebiyle gönüllü çalışmalara katılırlar' şeklinde açıklanmıştır. Bu durum, insanların psikolojik olarak ihtiyaç duyduğu çalışmalara karşı gönüllü olduğunu ve onlara iyi gelen durumlara göre gönüllülük çalışmalarına katıldıklarını göstermektedir. Bu çalışma, hastanelerde uzun süreli tedavi gören çocuklara gönüllü olarak psikososyal destek veren bireylerin motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Kesitsel analitik bir araştırma olan çalışma, 01 Mart – 25 Mart 2019 tarihleri arasında İstanbul'da yaşayan, hastanedeki gönüllü çalışmalarda yer alan ve farklı alanlarda hizmet veren 69 katılımcı ile yapıldı. Çalışmada Bilgi Toplama Formu Gönüllü Motivasyon Envanteri kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 18 programı kullanılmıştır.

Değişkenler normal dağılıma uymadığı için analizlerinde nonparametrik testlerden Mann Whitney U , Kruskal Wallis kullanılmıştır.

Bulgular

Bu çalışmaya katılan 69 gönüllünün 55'i (%79.7) kadın, 14'ü (%20.3) kadındır. Bu kişilerin 39'u (%56.5) 18-30 yaş, 22'i (%31.9) 31-40 yaş, 3'ü (%4.3) 41-45 yaş, 5 kişi (%7.2) 45 ve üstü yaş aralığındadır. Katılımcıların; 46'sı (%66.7) bekar, 23'ü (%33.8) evlidir; 19'u (%27.5) kamu kuruluşunda, 26'sı (%37.7) özel sektörde, 15'i (%21.7) herhangi bir işte çalışmıyor, 9'u (%13.0) serbest olarak çalışmaktadır. Aylık gelir durumu olarak 10'u (%14.5) 1000 TL'den az, 8'i (%11.6) 1000-2000 TL, 12'si (%17.4) 2000-3000 TL, 20'si (%29) 3000-5000 TL, 19'u (%27.5) 5000 TL ve üzeridir. Katılımcıların 44'ü (%63.8) lisans, 23'ü (%33.3) yüksek lisans/ doktora programı mezunudur.

Yapılan analizler sonucunda, çalışmaya katılan gönüllülerin Gönüllü Motivasyon Ölçeği puanları ile cinsiyet, yaş, aylık gelir, eğitim durumu, çalışma durumu ve medeni durum gibi bağımsız değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Gönüllü Motivasyon Ölçeği puanları ile, yaş ve medeni durum arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı farklılığa yol açtığı görülmüştür.

Tartışma

Bu araştırma 'hastanede gönüllü çalışan bireylerin motivasyon düzeylerini bazı değişkenlere göre incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada gönüllü motivasyonu puanı ile sadece yaş ve medeni durum değişkenlerinde anlamlı farklılıklar göstermiştir. Orta yaş kategorisindeki bireylerin gönüllü motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu ve bekar olan bireylerin gönüllü motivasyonlarında yükselme olduğu görülmüştür. Diğer değişkenlerde böyle bir farklılığın görülmemesi gönüllülük kavramının cinsiyet ve aylık gelir gibi değişkenlere göre değişmeyen içsel bir tutum olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumuna göre farklılık gösterilmesi beklenirken, bu çalışmada gösterilmemesinin sebebi diğer eğitim alanlarından katılımcıların incelenmemesiyle ilgilidir.

Çalışmanın rnekleme sayısının artırılarak eşit dağılıma ulaştırılması, incelenen değişkenlerdeki farklı alandan bireylere de ulaşılması, başka değişkelere göre de incelemeler yapılması, gönüllü motivasyon leđinin alt ölçeklerine ait de araştırmalar yapılıp incelenmesi, gönüllü teşvik programlarının düzenlenmesi ve bu sonuçlar doğrultusunda çalışmanın tekrar edilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: hastane, gonulluluk, motivasyon